

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/32/2012
Identifikačné číslo spisu:	4012200058
Dátum vydania rozhodnutia:	15.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200058.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu JUDr. Ing. L. K., bytom v M., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. CIMRÁK s. r. o., Štefánikova č. 7, Nitra, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, (predtým Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Nitre, Krajskému dopravnému inšpektorátu so sídlom v Nitre, Piesková č. 32), o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-NR-KDI-SK-129/2011 zo dňa 15. decembra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/5/2012-34 zo dňa 18. apríla 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/5/2012-34 zo dňa 18. apríla 2012 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-NR-KDI-SK-129/2011 zo dňa 15. decembra 2011 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 137,74 € a iné trovy vo výške 66 ,- € na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánmi objasňujúcimi priestupok

Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu v Nitre č. ORPZ-NR-ODI2-Pr-519/2011 z 28. júna 2011 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej iba ZP) v znení neskorších predpisov pre porušenie ustanovení § 3 ods. 2 písm. b), § 25 ods. 1 písm. o) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba ZCP), ktorého sa mal dopustiť tak, že 25. marca 2011 o 09.09 hod v Nitre na Sládkovičovej ulici s motorovým vozidlom EČ: M. zn. Alfa Romeo, neposlúchol pokyn vyplývajúci z dopravnej značky informatívnej prevádzkovej „IP 17a“ s

dodatkovou tabuľkou „E 13" (Platný doklad o zaplatení umiestniť viditeľne za predné sklo a ďalej sa riadiť prevádzkovým poriadkom parkovania) a zastavil a stál s hore uvedeným vozidlom na parkovacom mieste s plateným státím označenom uvedenou dopravnou značkou, pričom vozidlo nemalo zaplatený poplatok za parkovanie (vo vozidle nebol umiestnený platný doklad o zaplatení poplatku za parkovanie).

Za tento priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 80,- €.

Žalovaný rozhodol o odvolaní žalobcu rozhodnutím č. KRPZ-NR-KDI-SK-129/2011 z 15. decembra 2011, ktorým jeho odvolanie zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

II.

Konanie pred súdom prvého stupňa

Krajský súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu JUDr. Ing. L. K. s odôvodnením, že tvrdenia žalobcu nie sú pravdivé. Z úradného záznamu o dopravnom priestupku č. j. 4077/2011 z 25. marca 2011 totiž vyplýva, že žalobca bol vyzvaný, aby predložil platný parkovací lístok alebo parkovaciu kartu, na čo tento uviedol, že nemá lístok ani kartu. Na mieste odmietol vec doriešiť v blokovom konaní a taktiež sa odmietol vyjadriť zápisnične. Preto bol oboznámený o postúpení priestupku na ďalšie riešenie. Žalobca sa rovnako odmietol vyjadriť v zázname o podaní vysvetlenia k priestupku zo dňa 25. marca 2011, ktorý dokonca vlastnoručne podpísal (viď 2. strana záznamu). Prítom stačilo, aby žalobca ako spoluvlastník predmetného vozidla (ide o firemné vozidlo) a teda i prevádzkovateľ vozidla oznámil orgánu oprávnenému objasňovať alebo prejednať priestupok osobné údaje osoby, ktorej zveril vedenie vozidla, v rozsahu meno, priezvisko a adresa pobytu (§ 6 ods. 5 zákona č. 8/2009 Z. z.). Žalobca si túto povinnosť nesplnil a k veci sa odmietol vyjadriť. Rovnako samotného ústneho pojednávania o priestupku dňa 28. júna 2011 sa žalobca bez ospravedlnenia nezúčastnil a nevyužil možnosť na tomto pojednávaní vyjadriť sa k veci. Správne preto prvostupňový správny orgán prejednal priestupok v jeho neprítomnosti. K námietke žalobcu, či je dopravná značka „IP 17a" s dodatkovou tabuľkou „E13" umiestnená na predmetnom mieste v súlade so zákonom a či príspevková organizácia Mestské služby Nitra je oprávnená vyberať poplatok za parkovné a teda či v tomto prípade nejde o obchádzanie zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov súd uvádza, že táto otázka nie je a nemôže byť predmetom preskúmania v tomto konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného.

III.

Odvolanie a vyjadrenie k nemu

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Namietal, že stále a opakovane tvrdí, že správne orgány si nespĺnili svoju povinnosť zistiť obvineného z priestupku a nepoužili na to prostriedky, ktorých použitie im zákon o priestupkoch dovoľuje pri objasňovaní priestupkov. Podrobne pritom popísal postup a prostriedky zákona o priestupkoch, ktoré mali byť, a v akom rozsahu použité pre náležité objasnenie skutkového stavu a najmä zistenie páchatel'a priestupku. Ďalej namietal prenesenie dôkazného bremena zo žalovaného na žalobcu a tiež, že účastníkom konania nebol majiteľ vozidla a to právnická osoba, ktorá je vlastníkom vozidla. Napokon opakovane namietal, že žalovaný i krajský súd žalobcu stotožnil bez náležitého dokazovania s osobou vodiča - priestupcu. Tým podľa žalobcu porušil základnú zásadu súdneho konania - rovnosť účastníkov konania a právo domáhať sa na nezávislom a nestrannom súde prerokovania veci a teda i povinnosť súdu postupovať nezaujato a objektívne posúdiť všetky skutočnosti.

Navrhol, aby odvolací súd zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-NR-KDI-SK-129/2011 z 15. decembra 2011 a prizná mu náhradu trov celého konania.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny a zákonný potvrdiť zotrvávajúc na svojich tvrdeniach obsiahnutých najmä v napadnutom rozhodnutí. K odvolacej námietke týkajúcej sa osoby obvineného z priestupku uviedol, že predmetné tvrdenie žalobcu sa nezakladá na pravde, nakoľko ako bolo preukázané, odmietal spoluprácu s objasňujúcimi orgánmi, teda žalobca ani na mieste, ani pred vydaním rozhodnutia nič neuviedol, nakoľko na ústne pojednávanie sa nedostavil, teda priamo na mieste spáchania dopravného priestupku sa začalo konanie voči žalobcovi. Pri označení osoby ako vodiča vychádzali orgány objasňujúce priestupok nielen z predložených listinných

dôkazov, ale aj z logickej úvahy a konania osoby, ktorá vedie, či viedla vozidlo, ak tým konaním bol spáchaný dopravný priestupok alebo trestný čin. V zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov má správny orgán možnosť podľa svojej úvahy posúdiť, či sa niektorá skutočnosť ukázala v rámci dokazovania ako pravdivá, t. j. či sama o sebe je ako dôkaz dostačujúca alebo či treba zadovážiť ďalšie dôkazy. V predmetnom prípade si správny orgán pre vydanie svojho rozhodnutia o priestupku zadovážil podklady zákonným spôsobom, podľa svojich možností a podstatu uviedol v odôvodnení predmetného rozhodnutia.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O. s. p.) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 15. marca 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím číslo SLV-PS-1120/2012 zo dňa 12.12.2012 v zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušilo ku dňu 31.12.2012 okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Nitre, pričom práva a povinnosti zrušenej organizácie prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko pôvodne žalovaný ako právnická osoba uvedeným dňom zanikol, účastníkom konania na strane žalovaného sa stalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z titulu právneho nástupníctva. Pod všeobecným označením „žalovaný“ v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 2 ods. 1 ZP, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihniteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Samotné naplnenie skutkovej podstaty priestupku bez toho, aby bola preukázaná subjektívna stránka podľa § 4 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nie je možné. Na preukázanie subjektívnej stránky niekedy pri priestupku nepostačuje len konštatovanie, že neznalosť zákona neospravedľňuje a prosté konštatovanie porušenie povinnosti vodiča.

V prerokúvanom prípade je zrejmé, že v priestupkovom konaní nebolo doposiaľ preukázané, kto 25. marca 2011 o 09.09 hod v Nitre na Sládkovičovej ulici zaparkoval vozidlo zn. Alfa Romeo, evidenčného čísla: M.. Domnienka mestských policajtov L. C. a D. S., že vodič, ktorý vozidlo zaparkoval je totožný s osobou, ktorá požiadala o zloženie technického prostriedku zabráňujúceho odjazdu motorového vozidla nie je dôkazom toho, že žalobca skutočne vozidlo na Sládkovičovej ulici zaparkoval.

Ani jeden z príslušníkov mestskej polície totiž nebol svedkom - priamo svojimi zmyslami nesledoval situáciu - toho, že žalobca zastavil s vozidlom na parkovisku na mieste, kde neskôr odnímali zariadenie na zabránenie odjazdu vozidla.

Samotné tvrdenie mestských policajtov, že žalobca mal byť vodičom vozidla, ktorý vozidlo zaparkoval a teda priestupcom, nemá oporu v žiadnom objektívnom zistení a je len tvrdením - domnienkou bez dôkazu. Odôvodnením pravdivosti toho, že žalobca bol i vodičom, ktorý vozidlo zaparkoval, by bolo iba tvrdenie toho- tej osoby, ktorá by žalobcu pri parkovaní priamo videla a sledovala. Tou však nebol ani jeden z mestských policajtov. Odhliadnuc od toho, ako v odvolaní namietal žalobca, že išlo o vozidlo

patriace právnickej osobe - zrejme využívané niekoľkými vodičmi.

Rovnaká situácia by však ľahko mohla nastať i pri vozidle fyzickej osoby, ktoré by zaparkovala napríklad manželka a neskôr by o zloženie zariadenia zabráňujúceho odjazd (po zistení pri príchode k vozidlu) požiadal manžel upovedomený manželkou o mieste, kde vozidlo zaparkovala. To by ale neznamenal, že manžel by bol priestupcom za parkovanie bez zaplattenia. To už však neplatí od 1. júla 2012 nadobudnutím účinnosti zákona č. 68/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. <. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. <. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (§ 6a písm. e/).

Krajský súd v Nitre okrem tohto pochybenia, ktorým sa v podstate stotožnil s nesprávnym postupom správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, sa dopustil aj ďalšieho, omnoho závažnejšieho pochybenia zasahujúce do základných práv a slobôd žalobcu.

Zo súdnej praxe je známe, že priestupková agenda a proces v nej uplatňovaný sa spravuje podobnými princípmi ako trestné konanie.

Medzi tieto základné princípy patrí nielen prezumpcia nevinu, ale aj právo (nie povinnosť, ako vyslovil krajský súd na strane 6 napadnutého rozsudku, keď imputoval žalobcovi povinnosť nielen oznámiť mestským policajtom osobu priestupcu, ale aj povinnosť vyjadriť sa k veci) obvineného z priestupku brániť sa akýmkoľvek spôsobom, dokonca i mlčať a nevypovedať, neusvedčovať seba, ba dokonca ani blízke osoby.

Tomuto obsahu korešpondujú ustanovenia čl. 47 ods. 1, čl. 50 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorých každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe a obvinený má právo odoprieť výpoveď; tohto práva ho nemožno pozbaviť nijakým spôsobom.

Z týchto dôvodov, aby uvedené pravidlá a zásady boli dodržané, bude v ďalšom konaní nevyhnutné, aby správne orgány využili ustanovenia §§ 32 ods. 1 Správneho poriadku, § 58 ods. 1 ZP, § 60 ods. 1 ZP a § 75 ods. 1 ZP, z ktorých vyplývajú ich povinnosti ako zistiť skutkový stav, osobu páchatel'a priestupku, ako požiadať o vysvetlenie a o odňatie veci dôležitej pre konanie.

Vzhľadom na to, že krajský súd si nespĺnil povinnosť preskúmať komplexne konanie správnych orgánov, či ich postup a rozhodnutie má oporu vo všeobecne záväzných právnych predpisoch Slovenskej republiky, nielen v zákone o priestupkoch a zákone o cestnej premávke, ale i v ďalších, bolo úlohou odvolacieho súdu toto pochybenie napraviť a napadnuté rozhodnutie podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ten bude povinný po vrátení veci zistiť páchatel'a priestupku bez akýchkoľvek pochybností, nielen na základe dohadov, ale relevantných dôkazov - najmä na základe knihy jázd predmetného vozidla a postihnúť túto osobu za priestupok.

V.

Trovy konania

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov prvostupňového i odvolacieho súdneho konania podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v celkovej výške 203,74 €, ktorú je žalovaný povinný v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu.

Trovy vo výške 203,74 € (z toho trovy právneho zastúpenia 137,74 € a iné trovy 66 €), pozostávajú z:

1. trov prvostupňového konania vo výške 91,16 €, a to:

· za zaplattený súdny poplatok za žalobu vo výške 33 €,

· z náhrady trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom - plnomocenstvo zo dňa 16.01.2012 (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky) a písomné podanie na súd vo veci samej - žaloba zo dňa 21.06.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) - vo výške uplatnenej právny zástupcom žalobcu 2 x 16,60 = 33,20 € (správne mohol účtovať 2 x 58,69 =

117,38 €); odvolací súd nemohol žalobcovi priznať vyššiu sumu za vykonané úkony právnej služby súc v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. viazaný návrhom - vyčíslením trov,

- z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky - 7,63 € x 2 = 15,26 € a

- z dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkony právnej služby a z režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky - 9,70 €.

2. trov odvolacieho konania vo výške 112,58 €, a to:

- za vyrubený súdny poplatok za odvolanie vo výške 33 €

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - písomné podanie na súd vo veci samej - odvolanie zo dňa 01.06.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) - 58,69 €,

- z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky - 7,63 € a

- z dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkon právnej služby a z režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky - 13,26 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.